

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності Дизайн

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК.4 ТЕХНІКИ МИСТЕЦТВА В КОМПОЗИЦІЇ

Галузь знань	<u>02 Культура і мистецтво</u>
Спеціальність	<u>022 Дизайн</u>
Назва освітньо-професійної програми	<u>«Дизайн»</u>
Рівень освіти	<u>фаховий передвищий</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач Рябінова Ірина Михайлівна	+38 (097) 841-50-88	rabinovairina512@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Техніки мистецтва в композиції» є практичним курсом, що надає майбутньому дизайнеру комплекс знань і умінь використовувати закони, правила і прийоми мистецтва в композиції у процесі практичної роботи. Навчальна дисципліна «Техніки мистецтва в композиції» є однією з професійно-орієнтованих дисциплін у підготовці здобувачів, та являє собою комплекс зростаючих за складністю навчальних завдань по створенню композицій графічного дизайну. Курс спрямований на навчання майбутнього дизайнера індивідуальному творчому підходу до вирішення тематичних та декоративних композицій в дизайн-середовищі з урахуванням традиційних і новітніх технологій та матеріалів мистецтва. У процесі вивчення курсу здобувачі опановують образотворчі засоби побудови художнього образу та вдосконалюють фахову майстерність.. Знання композиційних технік має важливе значення для здобувачів спеціальності 022 Дизайн, адже протягом навчання вони здобувають важливі навички роботи з композицією, які є необхідними в графічному та мультимедійному дизайні.

Метою дисципліни «Техніки мистецтва в композиції» є розвиток творчої особистості здобувачів спеціальності 022 Дизайн, здатності створювати оригінальні за образно-художнім вирішенням тематичні композиції і, в цілому, виховання митця, підготовленого для самостійної творчої роботи у сфері дизайну. Отримані знання, навички і уміння користуватись мистецькими техніками допоможуть у вирішенні питань з композиції об'єктів дизайну.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- опанування студентами теоретичним знанням законів композиції;
- оволодіння практичними навичками для створення композиції творів мистецтва і дизайну;
- опанування студентами можливостей сучасного цифрового мистецтва для створення композицій
- сформувані у студентів стійку мотивацію до вивчення дисципліни та потребу в систематизованих знаннях в галузі композиції;
- розвиток індивідуальних творчих якостей;
- утілення глибоких загальнолюдських ідей від розробки концепцій та композиційно-пластичних рішень, до їх повного здійснення в натуральному масштабі і в різних техніках мистецтва ;
- використання різноманітних методів сюжетно-пластичної інтерпретації теми в композиції в залежності від призначення середовища, для якого створюється композиція;
- демонстрація високої художньої культури на підставі ретельного вивчення та аналізу композицій кращих творів відчизняного і світового мистецтва;
- формування практичного вміння й навичок використання відповідних матеріалів при виконанні проєктів на задану тему;

Знати:

- ✓ професійну специфіку графічного дизайну, образно-стилістичні, пластичні і змістовно-контекстуальні особливості композиційного рішення проєктного твору;
- ✓ методіку створення композиції мистецького твору;
- ✓ можливості комп'ютерної техніки для створення композиції , художні методи сюжетно-пластичної інтерпретації теми в композиції,
- ✓ принципи урахування матеріалу та техніки виконання проєкту, в залежності від його призначення та його стилістичних і просторових особливостей.

Уміти:

- ✓ створити композицію і візуалізувати в натурі відповідним матеріалом на високому виконавчому рівні;
- ✓ стилізувати з допомогою композиційних прийомів пластичне рішення, оперувати різноманітними масштабами, модулями, поєднувати в композиції конкретні предметно-фігуративні мотиви з декоративним та абстрагованим формоутворенням;
- ✓ варіювати трактуванням елементів композиції;
- ✓ будувати тональну організацію та кольорову палітру композиції;

- ✓ аналізувати мистецькі твори; використовувати класичні аналоги – твори світового мистецтва для розвитку своєї образно-стилістичної та композиційної ідеї;
- ✓ пов'язувати розробку композиції зі специфікою різноманітних технік графічного дизайну;
- ✓ використовувати для створення композицій традиційні та новітні матеріали;
- ✓ використовувати для створення композицій комп'ютери і відповідне цифрове обладнання і техніку;
- ✓ використовувати для створення композицій програмного забезпечення та його складові;
- ✓ враховувати конструктивну і семантичну своєрідність в розробці твору проєктного мистецтва.

Мати навички:

- ✓ поетапного створення твору проєктного мистецтва;
- ✓ залучення різноманітних джерел для повноцінного розкриття теми композиції та вирішення її образів;
- ✓ малювати з натури для збору підготовчого матеріалу для ескізів композицій;
- ✓ уміти вписувати композицію в простір заданого середовища;
- ✓ творчо підходити до розробки ескізів композиції;
- ✓ досягати авторської неповторності в завершеній композиції;
- ✓ творчо підходити до оформлення експозиції завершених композицій.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
3	90	-	42	48	4 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	8 (на основі БЗСО) 6 (на основі ПЗСО)	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекц.	Прак.	Лаб.	Сам. роб.
Тема 1. Площинно-декоративна стилізація натюрморту.	12	-	6	-	8
Тема 2. Графічні вправи на площинно-декоративну стилізацію натюрморту в заданому форматі.	12	-	6	-	8
Тема 3. Композиція натюрморту в шедеврах світового мистецтва. Аналіз класичного твору.	12	-	6	-	8
Тема 4. Синтез графічного дизайну і архітектурного середовища	14	-	8	-	8
Тема 5. Робота з архітектурно-проектною частиною, вправи з проектування ескізу в архітектурі та навички з проектної графіки.	14	-	8	-	8
Тема 6. Проект тематичного декоративного натюрморту для сучасного нескладного інтер'єру	14	-	8	-	8
Загалом	90		42	-	48
Підсумковий контроль – залік					

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Кількість годин
<p>Тема 1. Площинно-декоративна стилізація натюрморту Основні принципи площинно-декоративної стилізації. Виконання аналізу декількох робіт, створених у даному стилі, з акцентом на використання кольору, форми та композиції. Створення власного ескізу натюрморту у техніці площинно-декоративної стилізації.</p>	8
<p>Тема 2. Графічні вправи на площинно-декоративну стилізацію натюрморту в заданому форматі Вивчення різних графічних технік, які використовуються для створення площинно-декоративної стилізації. Виконання серії графічних вправ (3-5 завдань) у різних форматах (А4, А3 тощо) з акцентом на стилізацію натюрморту. Порівняння отриманих результатів із висновками про вплив формату на композицію та деталізацію.</p>	8
<p>Тема 3 Композиція натюрморту в шедеврах світового мистецтва. Аналіз класичного твору Зо обраними на вибір одного або декілька шедеврів світового мистецтва, що зображують натюрморт (наприклад, роботи Караваджо, Сезанна або ван Гога), виконання детального аналізу композиції обраного твору: колірна гамма, розташування предметів, символіка. Есе (2-3 сторінки) з висновками про те, як композиція натюрморту впливає на загальне сприйняття твору.</p>	8
<p>Тема 4. Синтез архітектури і монументального живопису Дослідження прикладів синтезу архітектури і монументального живопису у світовій культурі (наприклад, фрески в капелі Сікстинська, мозаїки Равенни). Презентація (10-15 слайдів) з аналізом одного з обраних прикладів, з акцентом на інтеграцію живопису в архітектурний простір. Написання рефлексії (1-2 сторінки) на тему значення синтезу архітектури та монументального живопису в сучасному мистецтві.</p>	8
<p>Тема 5. Робота з архітектурно-проектною частиною, вправи з проектування ескізу в архітектурі та навички з проектною графіки Основи проектною графіки та етапи створення архітектурного ескізу. Виконання серії вправ з проектування ескізів (наприклад, ескізи будівель, інтер'єрів, меблів) з використанням різних технік і матеріалів. Створення проектного ескізу невеликого архітектурного об'єкта, враховуючи функціональні та естетичні аспекти.</p>	8
<p>Тема 6. Проект тематичного декоративного натюрморту для сучасного нескладного інтер'єру Дослідження сучасних тенденцій в дизайні інтер'єрів та декоративному мистецтві. Розробка концепції тематичного натюрморту, який буде доповнювати сучасний інтер'єр (визначити тему, колірну гамму, стиль). Створення ескізу або макету декоративного натюрморту з урахуванням специфіки обраного інтер'єру, використовуючи різні матеріали і техніки.</p>	8
Загалом	48

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань	80%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення заліку	20%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, робота у групах, розв'язання практичних завдань, залік

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	40
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне завдання	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання завдання	20
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			80
Підсумковий контроль – залік			20
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацювати необхідну інформацію, на заліку демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на заліку, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на практичних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав практичні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на заліку, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у навчальній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних практичних робіт та завдань до самостійної роботи;
- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх практичних заняттях, на заліку володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FХ – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	FХ	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Іттен Йоганнес. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. 136 с.
2. Іттен Йоганнес. Мистецтво кольору : Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Навчальний посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. 96 с.
3. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
5. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: Навчальний посібник (геометричні аспекти художнього формотворення): Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. К.: Каравела, 2022. 304 с.
6. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
7. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114с
8. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. Мистецтво та освіта. 2017. № 4. С. 22-27
9. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Тетяна Анатолівна Прокопович. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 120 с
10. Синепупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синепупова; Пер. Роза Турманова. Київ : ArtHuss, 2019. 240 с.
11. Теорія і практика композиції: навч. посібн. / М. О. Пічкур; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 248 с.

Допоміжна

12. Гаррисон Х. Рисунок и живопись. Материалы. Техника. Методы. / Х.Гаррисон. М., 2010., 252 с.
13. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
14. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232с.
15. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 17-19.
16. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
17. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
18. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. Мистецтво та освіта. 2013. № 4. С. 20-27.
19. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял Принт, 2015. 34 с.
20. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. Мистецтво та освіта. 2017. № 3. С. 34-43

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Композиція <https://www.pinterest.com/lesiavirozub/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D1%8F/>
2. Основи композиції <https://buki.com.ua/blogs/korotko-pro-osnovi-kompoziciyi/>
3. Кольорознавство <https://tksv.khmnu.edu.ua/metod/2015/kolor.pdf>
4. Основи кольорознавства <https://oformlufac-vitrin-budivel-ta-primisen-6.webnode.com.ua/osnovi-koloroznavstva/>